

1. 10. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Náhrada újmy z narušení dovolené

Nejvýznamnější změnou, kterou doznala oblast cestovního ruchu po přijetí nového občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014, je bezesporu zavedení institutu náhrady újmy z narušení dovolené, obecně známého jako tzv. náhrada radosti z dovolené.

Zavedení náhrady újmy z narušení z dovolené bylo podle důvodové zprávy k ustanovení § 2543 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen jako „NOZ“) nezbytné zejména s ohledem na skutečnost, že (i) obecné pojetí náhrady škody vychází zejména z majetkové újmy, která dostatečným způsobem nepokrývá psychickou újmu, která může vzniknout zákazníkovi na dovolené (např. v důsledku neodborně nainstalovaných zásuvek, ze kterých trčel drát na pokoji, na kterém pobýval zákazník se svými dětmi v předškolním věku, což ve svém důsledku mělo za následek to, že si zákazník nemohl na své dovolené odpočinout, neboť měl důvodné obavy o zdraví a život svých dětí); (ii) je nutná transpozice Směrnice Rady EU ze dne 13. 6. 1990 č. 90/314/EHS, o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy (dále jen jako „Směrnice“), ze které vychází i četná judikatura Soudního dvora EU, týkající se náhrady nemajetkové újmy v oblasti cestovního ruchu.[1]

Na základě výše uvedených důvodů bylo proto přistoupeno k přijetí institutu újmy z narušení dovolené do českého právního řádu, a jeho zakomponování do ustanovení § 2543 NOZ, podle kterého platí, že **pořadatel zájezdu odpovídá zákazníkovi vedle škody na majetku, také za ztrátu radosti z dovolené, a to zejména pokud byl zájezd podstatně zkrácen nebo zmařen jeho účel** (tedy odpočinek zákazníka), přičemž z ustanovení § 2543 odst. 2 NOZ potom vyplývá, že zákazník může nárok na náhradu újmy z narušení dovolené uplatnit vedle požadavku na náhradu za vady zájezdu.

Právo zákazníka na náhradu za ztrátu radosti z dovolené zákazníkovi vznikne **pouze v případě, kdy pořadatel zájezdu** (i) porušil, resp. **nesplnil sjednané služby**; a (ii) tyto své povinnosti porušil **natolik významně, že došlo ke zmaření samotného účelu dovolené**.

V praxi je nutné rozlišovat vady zájezdu a jejich dopad na nemajetkovou újmu cestujícího, která zároveň musí korespondovat se závažným porušením povinností pořadatelem zájezdu, který se k jejich poskytnutí zavázal. V praxi proto pořadatelé zcela po právu odmítají stížnosti zákazníků např. na příliš hlučné klienty ubytovacích kapacit, na příliš pozvolný vstup do moře či příliš hrubý (nebo naopak jemný) písek na pláži.

Jelikož nová právní úprava týkající se náhrady újmy z narušení dovolené obsahuje pouze jedno speciální ustanovení, je při posuzování **vyloučení odpovědnosti pořadatele zájezdu** za újmu způsobenou zákazníkovi při narušení dovolené možné vycházet z ustanovení čl. 5 Směrnice, podle

kterého pořadatel zájezdu zákazníkovi neodpovídá za vzniklou újmu, pokud vznikla v důsledku:

- **vyšší moci**, nebo události, kterou organizátor nebo prodejce nebo poskytovatel služeb přes řádnou péči nemohl předpokládat ani ji překonat;
- **činnosti zákazníka**; nebo
- **činnosti třetí osoby**, která není spojena s poskytováním smluvně sjednaných služeb, a tyto jsou nepředvídatelné nebo nepřekonatelné.

Aktuální právní úprava rovněž nijak neřeší míru a stanovení odškodnění za újmu z narušení dovolené. Proto se lze domnívat, že soudy budou s největší pravděpodobností vycházet z tzv. Frankfurtské tabulky, jejíž užívání je sice dobrovolné, avšak velmi často využívané zejména soudy v Rakousku nebo Německu.

Závěr

Vzhledem k tomu, že zákon nestanovil širěji mantinely institutu náhrady újmy z narušení dovolené týkající se specifické klasifikace porušení povinností pořadatele zájezdu nebo i systematiky a výpočtu kompenzace, bude nutné, pro bližší rozbor dané problematiky, vyčkat na konstantní judikaturu soudů.

Mgr. Michal Švec,
advokátní koncipient

[KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.](#)

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4

Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz

---

[1] Viz Rozsudek Soudního dvora ve věci C-168/00 Simone Leitner v. TUI Deutschland GmbH & Co KG ze dne 12. 3. 2002.

Další články:

- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)